

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Deres referanse
14/2719-

Vår referanse
14/00594-15/ KAAR

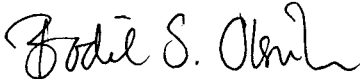
Vår dato:
31.10.2014

Høgskolen i Harstad sitt innspill til arbeidet med framtidig struktur i universitets- og høyskolesektorene samt plan for dialogmøtene

Høgskolen i Harstad (HiH) viser til tidligere referanse – Oppdrag til statlige høyere utdanningsinstitusjoner: Innspill til arbeidet med fremtidig struktur i universitets- og høyskolesektoren.

Vedlagt følger HiH sitt svar på Kunnskapsdepartementets oppdrag. Saken ble behandlet i Høgskolestyret den 28. oktober 14, under HS sak 44/14. Saksdokument med styreprotokoll er også vedlagt.

Med hilsen
HØGSKOLEN I HARSTAD

Bodil S. Olsvik
styreleder

Karl Erik Arnesen
direktør

Innspill til arbeidet med framtidig struktur i universitets- og høyskolesektoren

Innledning

I besvarelsen av oppdraget fra KD har vi forholdt oss til strukturen i bestillingen datert 26.5. 2014. Det vil si at vi først redegjør for hvordan vi ser vår ønskede strategiske posisjon i 2020, ser på våre forutsetninger for å realisere en slik posisjon for deretter å diskutere hvilke grep som må til for å realisere en slik posisjon, innbefattet hvordan institusjonen kan finne sin strategiske posisjon i en framtidig universitets- og høyskolestruktur. Besvarelsen av oppdraget vil ta utgangspunkt i det eksisterende strategi-dokumentet for høyskolen i Harstad for 2012 til 2016.

Høyskolen i Harstad er en statlig høyskole med i underkant av 1400 registrerte studenter og 131 årsverk hvorav 92 i fagstillinger. Høyskolen består av to institutter, et institutt for økonomi og samfunnsfag med tre seksjoner og 591 registrerte studenter og et institutt for helse og sosialfag også med tre seksjoner og 796 registrerte studenter.

Høyskolen tilbyr praksis- og profesjonsorienterte studier innenfor henholdsvis ledelse, økonomi og administrasjonsfag og helse og sosialfag (sykepleie, vernepleie og barnevern). Hovedtyngden av utdanningene er på bachelornivå, men høyskolen i løpet av de fem siste årene tilbydd erfaringsbaserte mastere i ledelse (25 år som videreutdanning), master i funksjonshemming og deltakelse og master i logistikk og krysskulturell ledelse. Sammen med Høyskolen i Narvik og Norges brannskole har Høyskolen i Harstad utviklet en bachelor i internasjonal beredskap. Høyskolen samarbeider med UiT- Norges arktiske universitet om å tilby en vitenskapelig master i økonomi og administrasjon i Harstad samt master i barnevern. HiH samarbeider med Universitetet i Nordland, Høyskolen i Narvik og Høyskolen i Nesna om en master i klinisk sykepleie. I tillegg har høyskolen en vitenskapelig master i industriell økonomi og forsyningskjedeledelse til godkjenning hos NOKUT. Høyskolen har i de siste årene opplevd en kraftig styrking av formalkompetanse og har nå rundt 70 % førstekompetente på institutt for økonomi og samfunnsfag og 35 % på institutt for helse og sosialfag.

Høyskolen er på mange måter en typisk regional høyskole med et fokus på anvendte, praksis- og profesjonsnære fag innenfor helse og sosialfag, samt ledelse, økonomi og næringsorienterte fag. Praksis utgjør en viktig del i flere av utdanningene. Praksis utgjør som kjent en sentral del i de tradisjonelle profesjonsutdanningene. Høyskolen har i tillegg tilbud om praksis i form av studentbedrift eller praktikantopphold i sin økonomiutdanning. Flere studier gjør bruk av en problembasert læringsmodell hvor læring knyttes til virkelighetsnære problemstillinger og integrering av de ulike fagområdene.

Høyskolens egne mastere (ledelse, funksjonshemming og deltakelse, logistikk og krysskulturell ledelse) er erfaringsbaserte og gjør aktiv bruk av studentenes erfaringer i undervisningen.

I beskrivelsen av en strategisk posisjon for 2020 ønsker vi å bygge videre på dette særpreget og utvikle høyskolen som en viktig tilbyder av profesjons- og arbeidslivsnære studier, kompetanse og

forskning. En ønsket profil vil her måtte ta utgangspunkt i kompetanse og ressurser som høgskolen per i dag er i besittelse av eller som vi med utgangspunkt i det vi allerede har, kan tilegne oss eller utvikle innen 2020. Det vil i årene som kommer være et økende behov for utdanninger og kompetanse i landsdelen både innen helse- og omsorgstjenester og innen økonomisk og administrative områder. Behovet vil være økende i så vel lokale bedrifter som offentlige etater. En slik posisjonering som beskrevet over vil også være med på å dekke dette behovet.

En slik posisjon representerer også en videreføring av dagens strategidokument hvor det heter at «Høgskolen i Harstad skal være en lokal og regional vekstkraft» og som skal utvikle «gode utdanningstilbud i dialog med arbeids- og næringsliv». Dokumentet påpeker videre (s. 6) Høgskolen i Harstad skal utdanne kandidater med kunnskap og kompetanse som gir kandidater forutsetninger ikke bare for å beherske dagens jobbmarked, men også for å tilegne seg de nødvendige ferdighetene for å beherske framtidige krav. Strategidokumentet slår også fast at «Forskningen skal være relevant for praksisfelt, nærings og arbeidsliv, og komme egne utdanningstilbud til nytte» (s. 8).

Bakteppe

Midtre Hålogaland (Sør-Troms, Ofoten, Lofoten og Vesterålen) er med sine rundt 120.000 innbyggere den tettest befolkede regionen i Nord-Norge. Regionen utgjør med sine 12.026 km² kun 10.6% av Nord-Norges landareal men har en fjerdedel av Nord-Norges befolkning. Regionen har både komplementære utdanningstilbud og næringsliv. Samarbeidet mellom Høgskolen i Harstad, Høgskolen i Narvik og Norges Brannskole om en felles Bachelor i internasjonalt beredskap viser mulighetene ved samarbeid i regionen.

Regionen spiller en viktig rolle i utviklingen av olje og petroleumsindustrien i landsdelen og har til sammen de viktigste bestanddelene som vil være nødvendige for å utvikle en aktiv oljeregion i tiden fremover. Harstad er vertskommune for flere oljeselskaper, oljeserviceselskap, oljedirektoratet, leverandørbedrifter, skipsverft og mekaniske verksted, Lofoten har skipsverft og mekaniske verksteder. Vesterålen har flere bedrifter innenfor oljevern og beredskap. Samtidig har Narvik med utgangspunkt i sitt teknologimiljø flere høyteknologiske bedrifter som vil være viktige i forhold til en framtidig utvikling av olje og gass-aktiviteten i Nord-Norge. Nye store infrastrukturprosjekt på inntil 10 milliarder vil i årene som kommer redusere reisetiden mellom regionsentra og bidra til en tettere integrering av regionen. Midtre Hålogaland er en region med et stort potensial, men samtidig med noen klare utfordringer. I NHOs Kommune NM for 2014 skårer tre av fire næringsregioner (Ofoten, Vesterålen og Lofoten) i Midtre Hålogaland blant de 20 lavest rangerte regionene (av totalt 75 regioner) på en serie indikatorer som gjenspeiler grunnlag for attraktivitet og vekstkraft i næringslivet (Bruvoll & Toftdahl, 2014). Sør-Troms ender på en 54 plass.

Fra 1999 til 2012 har kommunene i Midtre-Hålogaland totalt sett en befolkningsnedgang på 3%. I samme periode er det kun Sortland (10%), Harstad (3%) og Vestvågøy (1%) som har hatt en økning i innbyggertallet. Befolkningsframskrivingene til Statistisk Sentralbyrå skisserer ulike scenarier avhengig av nasjonal vekst. Ved lav nasjonal vekst forventes det at befolkningstallet i Midtre Hålogaland vil synke med fem % fra 2012 til 2040). Med middels nasjonal vekst forventes en økning på syv prosent til 127486 og med høy nasjonal vekst en økning på 25 prosent til 149218. Utviklingen ved de ulike scenariene forventes å være mer fordelaktig for de åtte største kommunene og mindre

fordelaktig for de sytten minste kommunene. Det forventes med andre ord en sentralisering med mye av veksten konsentrert til de mest folkerike kommunene i regionen. De åtte største kommunene forventes å ha en nedgang på 2 % ved lav nasjonal vekst, en økning på 11% ved middels nasjonal vekst og en økning på 30% ved høy nasjonal vekst. Den største prosentvise økningen (22% ved middels nasjonal vekst) forventes å komme i Sortland, fulgt av Harstad. Her vil det være en svak vekst selv ved lav nasjonal vekst.

Nord-Norge vil i tiden som kommer ha behov for så vel flere profesjonsutøvere innenfor helse- og sosialfag som kandidater med økonomi og ledelsesbakgrunn.

Befolkningsframskrivninger tilsier at andelen eldre i befolkningen vil øke kraftig med en spesielt stor vekst blant eldre over 80 hvor behovet for medisinsk og sosial støtte vil være størst.

Det forventes samtidig et økende behov for vernepleiere spesielt i kommunene. Antallet barnevernsaker har de senere årene vist en kraftig økning nasjonalt så vel som i Nord-Norge. Det innebærer et fortsatt behov for kompetanse og utdanning innenfor barnevern. Kommunene vil, som en konsekvens av blant annet samhandlingsreformen, få ansvar for mer komplekse og fagspesifikke helse- og velferdsoppgaver. Framskrivinger, bl.a. fra Helse Nord, viser at hver tredje ungdom som tar utdanning, bør velge helsefag for å dekke framtidens behov. Det betyr en økning i behovet for også sykepleiere.

Mesteparten av økningen i behovet for helse- og sosialfagsprofesjonene forventes å komme utenfor de store institusjonene. I tillegg til et akutt behov i forhold til antall profesjonsutøvere vil også kompetansekravene til profesjonsutøvere skjerpes i tråd med at profesjonsutøvere stilles ovenfor mer komplekse oppgaver.

Overføringen av mer kompleks behandling, pleie og sosiale tjenester fra store institusjoner til mindre kommunale institusjoner vil forandre styrking og oppbygging av kompetanse i kommunene. Tyngre og nye oppgaver vil samtidig innebære både organisatoriske og ledelsesutfordringer.

Tyngre oppgaver vil stille større krav til profesjonsutøveres kompetanse. Samtidig vil en økning i behov og en overføring av oppgaver til kommunene også stille store krav til ledelse og organisering av helse og omsorgstjenester. Disse utfordringene forsterkes ved at de største behovene (pleie, omsorg) i mange tilfeller vil komme i kommuner med liten og spredt befolkning og som ofte vil ha vansker med å tiltrekke seg og holde på høyt utdannet arbeidskraft.

Erfaring tilsier at mange profesjonsutøvere raskt blir tillagt lederoppgaver og bruker mye tid på ledelse og organisering utover ren profesjonsutøvelse. Kontinuerlige endringsprosesser i offentlig sektor og i organiseringen av helse og omsorgstjenester innebærer også at stadig flere profesjonsutøvere vil ha behov for kompetanse innenfor ledelse og organisering.

Nord-Norge vil også ha et stort og økende behov for kandidater med økonomisk administrativ utdanning innenfor så vel privat som offentlig sektor. Tilgang på stabil kompetanse utgjør et viktig kriterium for bedrifter og offentlige institusjoners stedsvalg. Lokale bedrifter i Midt-Hålogaland vil i tiden som kommer ha et stort behov for å rekruttere og utvikle lokal kompetanse. Lokale utdanningstilbud utgjør her en viktig forutsetning for å sikre tilgang på lokal arbeidskraft. Nord-Norge trenger også nye entreprenørbedrifter og igjen vil lokale utdanningstilbud og lokale fagmiljøer som

kan jobbe tett på og med lokalt næringsliv og støtte opp om lokal næringsvirksomhet spille en viktig utviklingsrolle i regionen og i Nord-Norge.

Ønsket strategisk profil

En videre utvikling av høgskolen må bygge på eksisterende kompetanse og utdanningsprogrammer, og innebære en utvikling av disse. Høgskolen har i dag sterke fagmiljøer og attraktive studier innenfor så vel økonomisk administrative fag som helse- og sosialfag. Siden starten i 1983 har høgskolen drevet landsdelens eneste vernepleierutdanning og driver i dag ni kull fra Alta i nord til Mo i Rana i sør. Høgskolen har lenge også vært alene i landsdelen i å gi tilbud innenfor handel, service og logistikk (retail management). Høgskolen drevet lederutdanning i 25 år og etablert et godt renommé i Nord-Norge.

Høgskolen ønsker å videreutvikle sine profesjons- og arbeidslivsnære utdanninger til beste for egen region, Nord-Norge og landet for øvrig. I en slik ambisjon ligger noen valg både med hensyn til hva vi ønsker å utvikle og profilere av utdanning og forskning, men like viktig med hensyn til hvordan og hva som skal kjennetegne utdanning og forskning ved høgskolen.

Høgskolens visjon for 2020 kan sees som en videreføring av dagens strategidokument (2012-2016).

I strategidokumentet heter det at Høgskolen skal «tilby attraktive utdanningstilbud av høy kvalitet og med tydelig faglig profil» og at Høgskolen skal «levere forskning av høy kvalitet» som skal «være relevant for praksisfelt, nærings og arbeidsliv, og komme egne utdanningstilbud til nytte». Høgskolen skal «medvirke til samfunns og næringsutvikling, lokalt, regionalt og nasjonalt» og ha en organisasjon som sikrer «ivaretagelse av kjerneaktivitetene, som er undervisning, forskning, utvikling og formidling». Videre sier strategidokumentet at HiH skal gjøre en forskjell igjennom utdanning, forskning og bidrag til forskning innenfor tre områder:

- Den nye profesjonsrollen innenfor helse- og sosialfag
- Samfunnsutvikling i nordområdene med oppmerksomhet rettet mot næringsutvikling og folkehelse
- Samfunnssikkerhet igjennom fagområdene helse, logistikk og ledelse

I tråd med strategiplanen har Høgskolen prioritert følgende områder:

Et tverrfaglig helse- og sosialfaglig fagmiljø: Høgskolen ønsker å utvikle det faglige potensialet i mellom helse og sosialfagsmiljøene så vel som i mellom helse- og sosialfags-utdanningene og ledelses- og organisasjonsfagene. HiH har gode forutsetninger for å utnytte og kombinere profesjonsfaglige miljø innenfor vernepleie, sykepleie og barnevern med ledelse- og organisasjonsfag, og for slik å kunne utgjøre et knutepunkt i en framtidig universitetsstruktur. Høgskolen vil her søke å utvikle helhetlige profesjonsfaglige utdanningsløp (bachelor, master og doktorgrad). I tillegg til å tilby rene profesjonsutdanninger vil et slikt miljø også kunne ha et spesielt ansvar for å drive forskning og utvikle studieprogrammer i møtet mellom profesjonsutøvelse og ledelse, organisering og styring. Et slikt studieprogram; videreutdanning i helseøkonomi, er allerede utviklet.

En annen ambisjon er å utvikle økonomi og ledelsesmiljøet i partnerskap med en eller flere andre økonomi og ledelsesmiljøer. I et slikt partnerskap ser vi for oss at Harstad vil kunne innta et spesielt ansvar innenfor to områder.

Det første område er **ledelse og ledelsesutdanning** hvor høgsolen har lange tradisjoner (25 år). Ledelsesstudiet ved HiH har over tid etablert en sterk regional posisjon og kjennetegnes igjennom å kombinere relevant teori med studentenes egne erfaringer og ved også å innbefatte personlig lederutvikling. Her vil en ambisjon bestå i å utvikle et ledende miljø for lederutdanning i Nord-Norge. Videreutviklingen av et slikt nordnorsk ledelsesmiljø vil både styrke et nytt og større økonomi-miljø men vil også være viktig i forhold til en satsning på profesjonsfag og ledelse og organisering innenfor profesjonsfag.

Det andre området er innenfor **samfunnssikkerhet, beredskap og logistikk**. Den endrete oppmerksomheten rundt samfunnssikkerhet og beredskap har medført et større behov for kompetanseheving på ulike nivå.

Ikke bare på den akademiske arenaen, men også i forhold til den praktiske kunnskapen om vurdering/analyse av risiki, planlegging og etablering av beredskap samt kunnskap, ferdigheter og evne til å gjennomføre øvelser og utøve operative oppgaver ved en krise/katastrofe. HiH er en del av et cluster/ gruppe institusjoner i Nord-Norge som vil ta en betydelig regional og nasjonal rolle innen dette feltet. Institusjoner som Hovedredningssentralen, Forsvarets operative hovedkvarter, Norges brannskole, Høgskolen i Narvik, Politihøgskolen, Forsvarets avdelinger (Marinejegerkommandoen, Kystjegerkommandoen, Heimevernet), Nordområdesenteret samt innsatsstyrker innen politi, brann, redning og helse er allerede etablert i regionen og vil være naturlige samarbeidspartnere. I tillegg vil også universitetene i Tromsø og Bodø være naturlige medaktører.

Høgskolen har allerede i samarbeid med flere av de nevnte miljøene utviklet en betydelig kompetanse som blant annet har gitt seg utslag i landets første lærebok innenfor beredskapslogistikk samt en stipendiatstilling også innenfor beredskapslogistikk. Høgskolen har i flere år i samarbeid med Høgskolen i Narvik og Norges brannskole tilbudt en bachelorgard i internasjonalt beredskap. Dette studiet er unikt i nasjonal sammenheng og er praktisk og akademisk spisset mot samfunnets behov. En slik satsning vil ikke minst være viktig i lys av Hålogaland regionen som senter for Nordnorsk olje- og gass-aktivitet samt utsiktene for bl.a. økt skipstrafikk mellom Europa og Asia, igjennom Nordøstpassasjen.

En av HiHs overordnede mål er samfunnsutvikling med oppmerksomhet rettet mot næringsutvikling. Høgskolen har et økonomi- og ledelsesmiljø som står sterkt i en nordnorsk sammenheng. En fusjon vil stimulere til ytterligere vekst innenfor dette området.

Relatert til dette ønsker Høgskolen videre å prioritere følgende forskningsområder:

Den nye profesjonsrollen og organisering av helse og omsorgstjenester. Demografiske og sosiale endringer, ny teknologi og nye måter å organisere helse og omsorgstjenester stiller nye krav til profesjonsutøvere så vel som til organiseringen av slike tjenester. Et viktig forskningstema ved Høgskolen i Harstad består i å studere konsekvensene av slike endringer for organiseringen og ledelse av helse- og sosialtjenester. Et annet og relatert tema er hvordan endringer påvirker

rammevilkårene for profesjonsutøvelse. Høgskolen vil her utnytte fagressurser på så vel institutt for økonomi og samfunnsfag som helse og sosialfag.

Institutt for helse- og sosialfag har initiert flere forsknings- og utviklingsarbeid knyttet både til funksjonsnedsettelse, forebyggende helsearbeid og arbeid med barn og ungdom på ulike arenaer. Tilnærmingen er tverrdisiplinær, innbefatter ulike perspektiver og er nært knyttet opp mot høgskolens bachelor- og masterprogram. Mer konkret ser prosjektene på situasjonen til funksjonsnedsettelse blant personer med minoritetsbakgrunn i et livsløpsperspektiv. Prosjektene innbefatter tidlig intervensjon/ forebyggende arbeid med barn og ungdom, samt forebyggende helsearbeid/ psykisk helse til blant annet barn og unge. Prosjektene er forankret i ulike forskergrupper og har sterke bånd til praksisfeltet. Høgskolen har et mål om å på sikt bygge opp kompetanse- og utviklingssenter innenfor arbeid med barn og unge, og funksjonsnedsettelse. Dette arbeidet skjer i samhandling med praksisfeltet.

Samfunnssikkerhet, beredskap og logistikk. Et annet sentralt forskningstema ved høgskolen i Harstad vil være forskning på beredskapslogistikk. Beredskapslogistikk kan defineres som planlegging, gjennomføring og evaluering av effektiv lagring og framføring (og tilbakeføring) av beredskapsressurser i forhold til faktiske eller mulige kriser. Dette forskningsområdet knytter seg til det etablerte samarbeidet med Høgskolen i Narvik og Norges brannskole om en Bachelorutdanning i internasjonal beredskap.

Forskningstemaene er forenlige med satsningsområdene i Horizon 2020.

Høgskolen ønsker videre å bygge opp en portefølje av etter- og videreutdanningstilbud og oppdragsvirksomhet rundt disse satsningsområdene. En ambisjon med høgskolens oppdragsvirksomhet vil her være å bygge på høgskolens egen kompetanse og utvikle prosjekter som bidrar til å utvikle denne kompetansen videre. Dette tjener både høgskolens ansatte som får mulighet til å bygge kompetanse over tid og det tjener våre oppdragsgivere, kunder og studenter som får del i oppdatert og spisset kompetanse.

Et viktig spørsmål utover valg av spesifikke tilbud og forskningsområder er hvordan vi best kan utvikle profesjons- og arbeidslivsnære studier og forskning. Profesjons- og arbeidslivsnær kunnskap har en serie særtrekk som har følger for hvordan vi best utdanner kandidater, hvordan vi driver forskning og utviklingsarbeid og igjen for hvordan vi forholder oss til omgivelsene. En styrkning av formalkompetansen og økt forskningsaktivitet vil her være viktige, men ikke tilstrekkelige forutsetninger for gode profesjons- og arbeidslivsnære utdanningsløp. Våre ambisjoner i forhold til å utvikle en enda bedre høgskole innbefatter derfor følgende:

- Profesjons- og arbeidslivsnære utdanninger: Høgskolen vil søke å utvikle og styrke praksis som en integrert del av våre utdanninger. I dette ligger spesielt en satsning på forskning knyttet til læringsutbytte av praksis i helse- og sosialfag.
- Profesjons- og - arbeidslivsnærforskning: Vi ønsker samtidig å utvikle sterke forskningsmiljø med relevans for praksisfelt, næringsliv og egne utdanningsløp. Mer bestemt ønsker høgskolen å prioritere tematisk, tverrfaglig og disiplinoverskridende forskning utviklet i dialog med brukere av praksisfelt, næringsliv og studenter.
- Livslang læring: Høgskolen ønsker å levere kompetanse til arbeids- og næringsliv gjennom folks karriereløp. Våre kandidater vil ha behov for videreutdanning av mange årsaker:

Profesjoner og kunnskapsgrunnlaget for profesjoner endres. Profesjonsutøvere skifter stillinger eller går fra å være profesjonsutøvere til å innta lederposisjoner. Høgskolen har over lengre tid tilbudt etter- og videreutdanning og vi har som mål å utvikle dette tilbudet ytterligere og sikre en bedre integrasjon av våre bachelor og masterprogram med etter- og videreutdanningsprogram for å sikre et utdanningstilbud som best mulig speiler våre kandidaters behov i ulike karrierefaser.

- Nærvær: Som høgskole ønsker vi å være tilgjengelig der folk og organisasjoner er og trenger oss. Livslang læring gjør at vi i økende grad vil søke å nå ut til studenter som er i arbeid og som har familie og som derfor ofte vil være mindre mobile enn førstegangsstuderende. Bedrifter og offentlige institusjoner vil i mange tilfeller ønske å tilby interne kurstilbud for å redusere fravær og sikre bedre overføring av læring fra kurs til arbeidsplass.
- Partnerskap med praksisfelt og næringsliv: Ambisjonene ovenfor vil forutsette en tett dialog og aktive partnerskap med praksisfelt, nærings og arbeidsliv og egne studenter.

Mye av dette gjør vi i dag, praksis er en integrert del i mange studier, vi har lenge drevet videreutdanning og kurs, mye av forskningen skjer i tett dialog med næringsliv og praksisfelt og vi tar egen forskning inn i egen undervisning – en ambisjon fram mot 2020 vil imidlertid være å gjøre mer, gjøre det bedre og gjøre det mer systematisk.

Kritisk vurdering av egne forutsetninger for å realisere strategisk profil innenfor gjeldende budsjettrammer. Høgskolen har i sitt arbeid med å iverksette gjeldende strategi prioritert følgende områder:

Utvikling av gode og attraktive studietilbud: Et uttalt mål er at høgskolen skal ha godt posisjonerte studier med en tydelig fagprofil. Høgskolen ser at studenter ønsker helhetlige løp og har derfor jobbet med å utvikle et tilbud av masterstudier i tillegg til bachelorstudier. HiH har utviklet tre egne masterløp. I tillegg er det utviklet masterløp i samarbeid med andre institusjoner i nord (barnevern i samarbeid med UiT, klinisk sykepleie i samarbeid med UiN, HiN og HiNe, samt økonomi og administrasjon i samarbeid med UiT) Bachelor i Internasjonalt Beredskap som ble igangsatt gjennom et samarbeid med Høgskolen i Narvik og Norges Brannskole, tok opp sitt 3. kull høsten 2014. Studiet, som er et samarbeid mellom Høgskolen i Harstad, høgskolen i Narvik og Norges Brannskole, representerer og bygger opp om HiHs strategiske prioriteringer. Høgskolen vil høsten 2015 starte opp nye tilbud innenfor industriell økonomi og forsyningskjedeledelse (120 studiepoeng) og ledelse og styring i helsesektoren (60 studiepoeng).

Pedagogisk arbeid: Høgskolen har lagt store ressurser i pedagogisk utviklingsarbeid. Eksempler innbefatter økt bruk av case-metodikk og fagintegreerte undervisningsopplegg. Seksjon for sykepleie sin utvikling og bruk av nye og innovative undervisningsformer i anatomi og fysiologi har fått nasjonal oppmerksomhet. Dette arbeidet har gitt gode resultater i form av økt gjennomstrømning og økt søkning..

Høgskolen etablerte i 2013 et pedagogisk forum for å stimulere til deling og diskusjon av erfaringer fra undervisning og veiledning. Som et resultat av dette startet man høsten 2014 opp et basiskurs i høgskolepedagogikk for ansatte ved HiH og Høgskolen i Narvik.

Styrking av høgskolens kompetanse: En viktig målsetning har bestått i å styrke høgskolens kompetanse, i form av andel førstekompetente (førstelektor eller førsteamanuensis) og professorkompetente. Virkemidler har bestått i organiserte førstelektorløp, stipendiatstillinger og professorstipend. Høgskolens satsning har gitt gode resultater og har klart bidratt til en heving av formalkompetansen i organisasjonen. Høgskolen finansierer slik i dag syv stipendiatstillinger. Flere av høgskolens fagansatte er tilgodesett med ekstra FoU-tid i forbindelse med professorkvalifisering og høgskolen starter fra nyttår opp et nytt førstelektorløp for fem av våre ansatte. Samtidig ser høgskolen også betydningen av å styrke staben igjennom rekruttering av nye ansatte med forskerkompetanse.

Styrking av høgskolens forskning: Et sentralt mål for høgskolen har bestått i å øke forskningsaktiviteten. Høgskolen har over tid sett en positiv utvikling mht. forskningsaktivitet og publisering med en foreløpig topp i 2012 med 30,7 publiseringspoeng. Noe av denne økningen reflekterer trolig en økning i formalkompetanse (flere har forskerkompetanse og erfaring med skriving) og økt oppmerksomhet rundt publisering. Ved siden av å øke publiseringsaktiviteten så ønsker høgskolen også å konsentrere forskningen rundt definerte tematiske satsningsområder (den nye profesjonsrollen, samfunnsutvikling i nord og samfunnssikkerhet).

For å realisere dette har Høgskolen valgt å legge ressurser til seks forskningsgrupper. Mye av forskningsaktiviteten skjer i dag innenfor disse forskergruppene. Forskningsgruppene er påkoblet nasjonale og internasjonale nettverk og har resultert i forskningsprosjekter, artikler og bokprosjekter.

Et annet uttalt mål er å øke andelen eksternfinansiert forskning og søkeaktiviteten i fagmiljøene. Forskergruppene ved høgskolen utviklet i 2013 tre store søknader for til sammen 27 millioner kroner (av disse var en SHP-søknad). Søknadene gikk ikke inn men fikk gode tilbakemeldinger. Forskergruppene jobber videre med å utvikle søknadene. I løpet av 2014 har Høgskolen tilsatt i flere II-stillinger for å øke søkerkompetansen i fagmiljøet.

Utvikling av bidrags og oppdragsfinansierte aktiviteter: Videre vekst i form av økt forskningsaktivitet lar seg vanskelig realisere igjennom ordinære budsjetter og høgskolen initierte derfor i 2012 et arbeid for å se på organiseringen av såkalte bidrags- og oppdragsfinansierte aktiviteter. Våren 2013 leverte en arbeidsgruppe en rapport med forslag til tiltak for å styrke denne typen aktiviteter. Rapporten slår fast at bidrags og oppdragsfinansierte aktiviteter bør utvikles med utgangspunkt i høgskolens særegne kompetanse og forankres i fagmiljøene. Høgskolens ledelse har i første omgang valgt å prioritere eksternfinansiert forskningsprosjekter eller bidragsfinansierte aktiviteter. Her har høgskolen ledige ressurser i form av FoU-tid som høgskolen i dag selv finansierer. Som ledd i å få opp andelen eksternfinansiert forskning har høgskolens styre vedtatt å styrke fagstabene med inntil to årsverk.

Høgskolen har også valgt å legge ned en egen seksjon for etter- og videreutdanning på Institutt for helse og sosialfag. Ressursene fra denne seksjonen har i stedet blitt overført øvrige seksjoner (sykepleie, vernepleie og barnevern). Et mål med denne omorganiseringen har vært å sikre bedre integrasjon av denne aktiviteten i fagmiljøet samt å sikre en bedre integrasjon av etter- og videreutdanningstilbudet med det ordinære studietilbudet.

Utfordringer: Høgskolen har aktivt jobbet for å realisere hva vi ser som strategisk viktige målsetninger i dagens strategidokument (2012-2016). Samtidig ser vi klare utfordringer i forhold til å realisere de skisserte ambisjonene fram mot 2020.

Høgskolen i Harstad er en liten institusjon med begrensede faglige og administrative ressurser. Til tross for at deler av fagmiljøet besitter høy fagkompetanse bidrar dette til å gjøre oss sårbar både i forhold til undervisning og forskning. Over tid har Høgskolen utviklet et relativt bredt spekter av undervisningstilbud – i det siste også på masternivå. Dette reflekterer forventninger blant studenter og i omgivelsene våre. Flere av studiene er svært arbeidsintensive. Arbeidsintensive studier fordrer store ressurser og gir lite ledig kapasitet gir seg uttrykk seg i utstrakt bruk av overtid og studier som henger på en eller få fagfolk.

Flere av fagmiljøene er små og til dels med varierende kompetanse. På fag som sykepleie og barnevern, hvor vi har en relativ lav andel førstekompetente, jobber vi målrettet med å heve formalkompetansen. I fagmiljø med få førstekompetente vil belastningen på de få som har førstekompetanse ofte bli større ved at ansatte med førstekompetanse vil måtte bruke mer tid på hjelpe andre kollegaer opp

Tilsvarende vil fagfolk med førstekompetanse i noen tilfeller savne muligheten for å samarbeide med andre kollegaer med tilsvarende kompetanse. Små fagmiljøer med varierende forskningskompetanse innebærer også utfordringer i forhold til å nå opp i konkurransen med større forskningsmiljø, om forskningsmidler.

Høgskolen har også begrensede ressurser til forskningsadministrasjon. Prosjektoppfølgning ivaretas av instituttene ved instituttadministrasjonen men høgskolen mangler større forskningsadministrative ressurser. Dette innebærer slik en ulempe for våre fagmiljø som nødvendigvis må basere seg på mindre administrativ støtte sammenlignet med større miljøer med dedikerte forskningsadministrative avdelinger.

En forutsetning for en ekspansjon og videreutvikling på etter- og videreutdanning samt BOA er at det er faglig og administrative ressurser tilgjengelig. Etter- og videreutdanning fordrer slik at høgskolens fagansatte har kapasitet til å påta seg undervisningsoppgaver utover høgskolens ordinære bachelor- og masterprogram. Oppdragsvirksomhet vil tilsvarende forde ledig kapasitet blant fagansatte. Dette forsterkes ved at fagansatte ikke er perfekt substituerbare, oppdrag vil i mange tilfeller forde en spesifikk type kunnskap og kompetanse og folk med etterspurt kompetanse kan tenkes å være etterspurt i mange sammenhenger – både i forhold til prosjektsøknader (hvor de vil være etterspurt som prosjektledere) og i forhold til kommersielle oppdrag.

En større satsning på oppdrag og etter- og videreutdanning vil igjen kreve mer administrative ressurser for å markedsføre og følge opp oppdrag og etterutdanningstilbud. Høgskolen har i dag tilbud innenfor nettbaserte studier blant annet innenfor reiseliv og master i klinisk sykepleie. En ytterligere utvikling av slike tilbud vil imidlertid forde oppbygging av teknisk kompetanse for å drifte denne typen tilbud.

En tverrfaglig satsning på helse- og sosialfag vil være svært krevende å gjennomføre for Høgskolen i Harstad på egen hånd som en selvstendig institusjon. En slik satsning vil nødvendigvis måtte innebære en betydelig omfordeling av ressurser. Sentralt i en slik satsning står etableringen av

vitenskapelige mastere og forskningsprogrammer. En slik enhet vil måtte styrkes betydelig igjennom nyansettelser og engasjement av fagfolk med professor- og førstekompetente.

I en slik satsning vil høgskolen være nødt til å omprioritere midler fra undervisningsprogrammer (bachelor-programmer) som representerer relativt sikre inntektsstrømmer til aktiviteter og programmer som på kort sikt vil gå i minus og som vil være beheftet med stor grad av usikkerhet. Nye masterstudier og nye forskningsprogrammer kan lykkes, men kan også feile. På kort sikt vil en slik satsning trolig innebære en netto kostnad samtidig som inntjeningspotensialet for høgskolen vil være usikkert. Et resultat av en slik prioritering vil kunne være en innsnevring av fagtilbudet ved høgskolen i Harstad og på kort sikt sviktende rekruttering. Tilbudet for regionen vil bli smalt, og regionens samlede behov vil ikke kunne ivaretas tilstrekkelig verken utfra HiHs overordnede strategiske målsetninger eller næringslivets etterspørsel. Det er slik vanskelig å se for seg hvordan høgskolen skal kunne realisere en strategisk posisjon som beskrevet i innledningen uten å kunne utnytte og dele ressurser i en større institusjonsstruktur.

Hovedgrep institusjonen vil gjennomføre for å realisere ønsket strategisk profil

Høgskolens innsats som beskrevet ovenfor i forhold til undervisning og utvikling av nye undervisningstilbud, forskning og styrking av bidrags- og oppdragsfinansierte aktiviteter er rettet mot å utvikle høgskolen med de særtrekk den har i dag. Utviklingen av nye studietilbud som f.eks ledelse og styring i helsesektoren, master i funksjonshemming og deltakelse og aktiviteten i flere av forskergruppene kan sees som bidrag i utviklingen av et sterkt tverrfaglig helse- og sosialfaglig miljø. Høgskolens ledelse jobber systematisk med å utvikle kompetanse og utvikle studietilbud i forhold til de skisserte satsningsområdene.

Satsningen på praksis – og samarbeidet med praksisfelt og næringsliv og utviklingen av case-baserte og fagintegreerte studietilbud, bidrar til å styrke høgskolens profil. Høgskolen ser et forbedringspotensial i å utvikle en mer strategisk ressursdrevet personalpolitikk. Dette vil spesielt være viktig i forhold til å tiltrekke og holde på kritisk nøkkelkompetanse knyttet til utvalgte satsningsområder. I mange tilfeller vil høgskolen her kunne være avhengig av å identifisere og kontakte egnede kandidater før de har søkt spesifikke stillinger.

Våre ambisjoner og ønsker om å følge våre kandidater igjennom karrieren og være tilgjengelige der kandidatene er innebærer utvikling av IKT-drevne undervisningsformer. Høgskolen har erfaring med web-basert fjernundervisning og jobber med tilrettelegging av nettbasert veiledning. Nettbaserte undervisningsformer forventes imidlertid bare å vokse og høgskolen vil som resultat bli nødt til å styrke høgskolens kompetanse og infrastruktur for å imøtekomme forventningene fra studenter og omgivelser og ikke minst våre ambisjoner i forhold til undervisning og oppdragsvirksomhet.

En satsning på definerte områder (helse- og sosialfag, ledelse, logistikk) vil kreve en betydelig økning og følgelig satsning på bidrags og oppdragsfinansierte aktiviteter. Fagmiljøene er per i dag aktive med å søke midler, men for å sikre videre vekst vil det være nødvendig å se på insentiver (individuelle og kollektive) så vel som behovet for å styrke administrative støttefunksjoner. Høgskolen har tidligere konkludert med at oppdragsvirksomheten bør forankres i fagmiljøene, men samtidig vil høgskolen

være nødt til å se på hvordan kontakten mot kunder og klienter best kan ivaretas i en framtidig organisasjonsstruktur (på instituttene eller skilt ut i en egen stabsfunksjon).

Faglige satsninger som beskrevet her innenfor helse- og sosialfag, ledelse og logistikk er krevende for en liten høgskole. For å få ut mest mulig effekt av ressursene som investeres i en slik kompetanseoppbygging vil det være viktig å sikre gode koblinger mellom undervisning (og ulike undervisningsprogrammer), forskning og oppdrag. Eksempler på slike klare koblingspunkter vil være egen forskning på læringseffekter av praksis i egne undervisningsprogrammer.

Forskergruppene vurderes slik også med utgangspunkt i hvorvidt forskergruppene evner å utnytte slike koblinger i forhold til egne undervisningsprogrammer og oppdrag.

Identifisering og utvikling av slike koblingspunkter mellom forskning, undervisning og oppdragsvirksomhet i forhold til definerte satsningsområder, vil også være prioriterte tema på ledermøter, i oppfølging av forskningsgrupper og i høgskolens rapportering.

Vurdering og konkretisering av tiltak som fremmer samarbeid, arbeidsdeling, konsentrasjon og sammenslåing

Høgskolen i Harstad har lenge vært pådrivere for utvikling av desentraliserte utdanningstilbud innenfor sine utdanningstilbud og driver i dag desentraliserte utdanninger innenfor barnevern og vernepleie (ni kull i Nordland, Troms og Finnmark). I de siste årene har Høgskolen aktivt samarbeidet med andre nord-norske institusjoner for å utvikle og drive utdanningstilbud i regionen. Høgskolen har aktivt utnyttet SAK-midler, men har også søkt samarbeid uten bruk av SAK-midler der dette har vært sett som naturlig.

Et resultat av et slikt samarbeid er Bachelor i internasjonalt beredskap, som fra starten har vært ett av studiene i Nord-Norge med størst søkning per studieplass. Studiet er et samarbeid mellom Norges Brannskole, Høgskolen i Narvik og Høgskolen i Harstad. Det er et eksempel på et samarbeid hvor tre ulike, men komplementære utdanningsinstitusjoner, sammen har utviklet et attraktivt studietilbud som hver enkelt institusjon vanskelig kunne ha utviklet på egen hånd.

Andre eksempler på SAK-samarbeid er:

- Master i klinisk sykepleie i samarbeid med Universitetet i Nordland, Høgskolen i Narvik og Høgskolen i Nesna.
- Masterstudium i barnevern i samarbeid med UiT-Norges arktiske universitet.
- Masterstudium i økonomi og administrasjon (Siviløkonom) i samarbeid med UiT-Norges arktiske universitet.

Høgskolen har også i samarbeid med Lapland University of Applied Sciences i Kemi, Finland og NARFU i Arkhangelsk, Russland utviklet et nettbasert studietilbud i reiseliv; Travel and Tourism Management, på 60 studiepoeng.

Høgskolen har videre lagt til rette for tilbud fra andre institusjoner i høgskolens lokaler. UiT driver bl.a. samlingsbasert 5-årig lærerutdanning ved Høgskolen i Harstad. Høgskolen i Narvik tilbyr også i samarbeid med Høgskolen i Harstad forkurs til ingeniørutdanning i Harstad.

Høgskolen i Harstad har over lengre tid jobbet for mer samarbeid og arbeidsdeling og har som en konsekvens av det oppnådd en større studieportefølje med blant annet flere mastere enn hva som ellers ville vært mulig. Ved å åpne opp for flere aktører (Høgskolen i Narvik, UiT, UiN) har studenter i Harstad fått et større tilfang av studievalg enn hva som ellers ville vært mulig. Samtidig ser vi klare begrensninger i forhold til hvor mye som kan oppnås igjennom frivillige samarbeid. I de fleste tilfeller dreier samarbeidene seg om å realisere mastere og videreutdanninger, utdanninger som ellers ikke ville la seg realisere. Det er til forskjell lite eller ikke noe samarbeid i forhold til bachelor-programmer.

Med dagens finansieringssystem vil institusjonene her ha sterke interesser i å opprettholde og drive egne programmer.

Erfaringene har for en stor del bestått av samarbeid, i noen grad om arbeidsdeling og i mindre grad av konsentrasjon. En utfordring med dagens samarbeid er at det bidrar til utviklingen av nye spennende tilbud og en mer attraktiv studieportefølje, men lite til å konsentrere ressurser bak eksisterende fagtilbud (som bachelor-studier). Erfaringen både ved Høgskolen i Harstad, regionen for øvrig og nasjonalt, er at slike endringer vil være vanskelig å realisere uten strukturelle grep i form av sammenslåinger.

Hvor og hvordan finner og realiserer din institusjon sin strategiske posisjon i et landskap med færre institusjoner

En overordnet målsetning for høgskolens valg av retning framover vil bestå i å styrke høgskolens fagmiljø som en attraktiv utdannings- og forskningsinstitusjon.

To grep vil være sentrale for å styrke en slik rolle; for det første en tydeliggjøring av fagprofil – både i form av studietilbud, i form av forskning og i form av oppdragsvirksomhet. Vi ser ingen motsetning mellom utviklingen av en tydelig faglig profil og vår regionale rolle som utviklingsaktør. Tvert imot, ser vi en slik tydelig profil som en nødvendig forutsetning for også å kunne fylle vår regionale rolle og forsyne våre næromgivelser med dyktige og kompetente studenter. Et sterkt og dynamisk kompetansemiljø med spennende utdanninger, forskning og utviklingsarbeid vil være en forutsetning for å kunne rekruttere dyktige og ambisiøse fagfolk og studenter og vil være avgjørende for vår evne til å utvikle ny kunnskap og slik forbli interessante for oppdragsgivere, lokalt så vel som nasjonalt.

Utfordringen vil være hvordan vi best kan kombinere behovet for en nødvendig spissing og profilering og samtidig tilby en nødvendig bredde av utdanninger. Gjennomgangen tidligere har vist hvordan en slik kombinasjon vanskelig lar seg realisere innenfor dagens struktur med uavhengige institusjoner. En gjennomgang av eksisterende samarbeid med andre institusjoner viser hvordan høgskolen har brukt samarbeid til å utvikle nye tilbud, men konkluderer samtidig med at slike samarbeid ikke har bidratt til nødvendig samordning i forhold til en eksisterende portefølje av bachelor-tilbud.

Vi har tidligere definert helse- og sosialfag (med vernepleie, sykepleie og barnevern), ledelse og logistikk som tre områder hvor høgskolen har forutsetninger for å spille en viktig rolle i en framtidig struktur.

Høgskolen vil søke å videreutvikle og tydeliggjøre sin faglige profil og samtidig søke synergier i samspill med andre fagmiljøer innenfor rammen av en overordnet struktur. Høgskolens kompetanse bør representere et unikt og klart identifiserbart faglig bidrag i en framtidig universitets-overbygning og bygge på spesifikke ressurser og kompetanse ved fagmiljøet i Harstad. Et slikt bidrag bør samtidig underbygge og være forenlig med den overordnede strategien til et framtidig fusjonert universitet.

Høgskolen vil satse på å beholde faglig autonomi og ansvar for et fagområde (helse- og sosialfag) og samtidig styrke sterke kompetanseområder som økonomi, ledelse og logistikk, i samarbeid med andre fagmiljøer i en framtidig universitetsoverbygning.

... en krevende demografisk utvikling

Demografiske utviklingstrekk vil påvirke høgskolen på flere måter: For det første vil mindre ungdomskull tilsa en intensivering av konkurransen om studenter. Slike utviklingstrekk kan forsterkes ved at flere ungdommer søker mot de store byene.

Statistisk sentralbyrås befolkningsframskrivninger for 19-åringer i Nord-Norge (vår primære målgruppe) vil fra 2015 til 2024 bli redusert fra 6800 i 2015 til ca. 5700 i 2024, en reduksjon på 16%. Deretter predikerer SSB at tallet vil fluktuere mellom 5700 og 6300. Små ungdomskull vil her ikke være i stand til å erstatte naturlig avgang av ansatte i Nord-Norge. Dette innebærer slik at Nord-Norge i tiden som kommer vil ha et behov for arbeidskraft som vil måtte dekkes enten gjennom redusert utflytting eller økt innflytting.

En sterkere konkurranse om studenter vil trolig forsterke behovet for faglig spissing. Gitt overkapasitet på utdanning kan en forvente seg at studenter vil søke mot mer profilerte og veletablerte studier på bekostning av mindre kjente studier og studiesteder. Større institusjoner med universitetsstatus vil her ha en fordel framfor mindre høgskoler, både i kraft av å være bedre kjent men også ved å kunne tilby et større spekter av fag og fagkombinasjoner. Små uavhengige institusjoner med et primært lokalt nedslagsfelt vil her ha vanskelig for å konkurrere om studenter med større og mer kjente institusjoner.

Samtidig som ungdomskullene vil synke så forventes også en økning i antall eldre. Med en økning i antall eldre følger også et større behov for helse og omsorgstjenester. I følge noen beregninger vil hver tredje ansatt bli nødt til å jobbe innenfor helsesektoren. Dette tilsier slik en styrket satsning på utdanning av profesjonsutøvere innenfor helse og sosialtjenester. Økt press på slike tjenester vil trolig også øke behovet for videreutdanning av helse og sosialfagsutøvere.

Et økt behov for påbygning og videreutdanning blant helse og sosialfagsarbeidere vil her kunne tenkes å kompensere for en redusert etterspørsel som følge av mindre ungdomskull.

Helse og sosialfagsprofesjonene sliter også med avgang. Et bedre og mer tilpasset videreutdanningstilbud vil her være viktige virkemidler for å beholde helse og sosialfagsarbeidere lengre i sektoren.

... tydeligere forventninger til akademisk standard i form av læringsutbytte, forskningskvalitet som følges opp og får konsekvenser

God forskning vil i de fleste tilfeller forandre en kritisk masse av aktive forskere. Anslag for hva som utgjør en kritisk masse varierer oppover fra 3-4 aktive forskere og vil trolig variere mellom fag. Hvorvidt miljøer er produktive eller ikke vil her også bero på kvaliteten på de enkelte forskerne som inngår i en forskningsgruppe og hvilke relasjoner disse igjen har til andre forskningsmiljøer. Gode, produktive forskningsmiljøer med prosjekter og finansiering tiltrekker seg igjen flere dyktige forskere som igjen ytterligere bidrar til å forsterke miljøet. Et viktig moment her vil være forskeres muligheter til å jobbe med andre forskere med relevant erfaring og tilsvarende kompetanse.

Gode forskningsmiljøer forutsetter spesialisering og arbeidsdeling, en arbeidsdeling som vil være vanskeligere (om ikke umulig) å realisere ved små institusjoner. Samtidig vil slike miljøer kunne bygges opp lettere og med mindre ressurser innenfor rammen av et universitet ved at lokale miljøer vil kunne utnytte og samarbeide med ikke stedbundne fagressurser i andre deler av universitetet. Lokale miljøer f.eks. i Harstad vil her også kunne nyttiggjøre seg av sentrale administrative ressurser.

En sammenslåing muliggjør også en større arbeidsdeling og bedre koordinering av utdanningstilbud. En mer utstrakt arbeidsdeling gjør det mulig å legge mer fagressurser i utdanningstilbud. I stedet for at en fagperson er alene om å utvikle et kurs så vil en i stedet kunne trekke på flere fagfolk med ulik fagbakgrunn. Flere fagfolk bidrar også til å gjøre kurs mindre sårbare for uforutsette hendelser og utskiftninger i fagstaben og gir bedre forutsetninger for erfaringsutveksling, og læring.

Samtidig vil en også kunne tenke at de enkelte studiesteder kunne gjøre lokale tilpasninger av sentralt utviklede kurs i form av kursmoduler som reflekterer lokal kompetanse og forskning.

Hvordan kan institusjonen styrkes gjennom sammenslåing med en annen eller flere andre institusjoner, eller hvordan kan institusjonen bidra til å løfte kvaliteten på utdanning og forskning ved andre institusjoner gjennom sammenslåing? Store institusjoner bør eksplisitt vurdere sin nasjonale rolle.

Ulike modeller har vært lansert for en framtidig universitetsstruktur i Nord-Norge. Flere har skissert et felles nord-norsk universitet som samler samtlige av dagens institusjoner med unntak av samisk høyskole (UiT, UiN, HiH, HiN, HiNe) under en institusjonell overbygning. En slik institusjon ville utgjøre et av landets største universiteter og gjennom en samling og koordinering av ressurser, bidra til større tyngde i forhold til forskning og utdanning.

Departementet har imidlertid uttalt at det blir to universiteter i Nord-Norge og at disse universitetene skal ha ulike, men utfyllende profiler. Høgskolen velger på bakgrunn av denne avklaringen å ta utgangspunkt i en framtidig struktur med to universiteter.

Høgskolen ser for seg to alternative løsninger med hensyn til framtidig struktur; en orientering nordover mot UiT Norges arktiske universitet eller sørover mot Universitetet i Nordland. I begge alternativene ser høgskolen det som en klar fordel at Høgskolen i Narvik går samme vei som Høgskolen i Harstad. I det første tilfellet vil slik en mulig konstellasjon bestå av UiT-Norges arktiske

universitet, Høgskolen i Narvik og Høgskolen i Harstad. I det siste alternativet vil konstellasjonen bestå av Høgskolen i Harstad, Høgskolen i Narvik, Universitetet i Nordland og Høgskolen i Nesna.

Høgskolen i Harstad har gode erfaringer fra å samarbeide så vel nordover med UiT Norges arktiske universitet som sørover med Høgskolen i Narvik og Universitetet i Nordland. HiH ser fortrinn både ved å gå nordover så vel som sørover.

Høgskolens vurdering av framtidige samarbeidspartnere vil her ta utgangspunkt i høgskolens ambisjoner med tanke på framtidig posisjonering. Et underliggende spørsmål vil her være i hvilken grad ulike struktur-alternativer kan bidra til å fremme en slik posisjonering til beste for egen region og Nord-Norge.

Noen sentrale kriterier her vil være:

- Faglig samsvar og hvorvidt ulike fagmiljøer kompletterer og utfyller hverandre.
- Samsvar i forhold til valg av strategiske satsningsområder.
- Faglige og økonomiske ressurser. Fusjoner er krevende og fordrer vedvarende innsats og oppmerksomhet fra alle parter. En faglig spissing som skissert i dette dokumentet vil også være avhengig av tilgang på ressursene til fusjonspartneren. Innpass i organisasjons- og beslutningsstrukturen. Utvikling og posisjonering av et fagmiljø med utgangspunkt i Harstad fordrer innflytelse på sentrale beslutningsprosesser i en universitetsstruktur. Faglig posisjonering i forhold til studier og forskning fordrer også lokal frihet til å disponere ressurser og gjøre satsninger som bidrar til å bygge en slik profil.

UiT-Norges arktiske universitet er her et klassisk breddeuniversitet men som en konsekvens av nylige fusjoner med Høgskolen i Tromsø (2008) og Høgskolen i Finnmark (2013) med et betydelig innslag av profesjonsfag. UiT har som eneste høyere utdanningsinstitusjon et komplett tilbud av helse og sosialfag med unntak av vernepleie. Universitetet utgjør den klart største forsknings- og utdanningsinstitusjonen i Nord-Norge. Universitetet hadde i 2013 rundt 12400 studenter og 2814 ansatte. Foreslått bevilgning for 2015 er 2.4 milliarder.

Av universitetets syv fakulteter har fire berøringspunkter til fagområder ved Høgskolen i Harstad; det helsevitenskapelige fakultetet, Finnmarksfakultet, Fakultet for humaniora, samfunnsvitenskap og lærerutdanning og Fakultet for biovitenskap, fiskeri og økonomi (Handelshøyskolen i Tromsø utgjør et institutt i dette fakultetet). UiT har slik i dag aktivitet i Tromsø, i Alta (hovedsete for Finnmarksfakultetet), i Hammerfest (sykepleierutdanning) og har også etablert et studiesenter i Kirkenes. Finnmarksfakultetet har ansvar for utdanning og forskning innenfor sosialfag, idrettsutdanning, reiseliv og nordlige studier.

UiT vier som et av de fire klassiske breddeuniversitetene stor oppmerksomhet mot forskning og har høy forskningsaktivitet. Universitetet har også et stort innslag av eksternfinansierte forskningsprosjekter – deriblant EU-prosjekter. UiT har et nært samarbeid mot Universitetssykehuset i Nord-Norge innenfor forskning og utdanning.

UiT nyter også godt av en stor og voksende instituttsektor i Tromsø med institusjoner som Norsk Polarinstitutt, NORUT, NOFIMA, Fram-senteret med flere. Internasjonale organ som Arktisk råd har sitt sekretariat i Tromsø.

HiHs institutt for økonomi og samfunnsfag utfyller på mange måter Handelshøgskolen i Tromsø ved å besitte kompetanse på områder der den mangler kompetanse. Dette gjelder spesielt i forhold til områder som regnskap, revisjon, logistikk og ledelse. HiH har også et samarbeid med UiT innenfor helse og sosialfag.

UiT har i sitt strategidokument for 2014-2020 definert fem overordnede satsningsområder; (i) energi, klima, samfunn og miljø, (ii) teknologi, (iii) helse, velferd og livskvalitet, (iv) samfunnsutvikling og demokratisering og (v) bærekraftig ressursbruk.

Ledelsen for UiT – Norges Arktiske Universitet ga i møte med en delegasjon fra HiH (6.10. 2014) uttrykk for at de ikke har mandat til reelle fusjonsforhandlinger, med tanke på mulige fakultet og institutt i Harstad. UiT har imidlertid stedlig ledelse på alle fakultet. Finnmarksfakultetet med sine 3 institutter ledes fra Finnmark. Øvrige fagmiljøet i Finnmark har assisterende instituttledere. Finnmark er representert i universitetsledelsen med tilsatt rektor.

Universitetsledelsen ved UiT identifiserte tre områder hvor UiT og HiH vil kunne styrke hverandre; (i) helse og sosialfag, (ii) økonomifag og (iii) beredskap.

Universitetet i Nordland er et ungt universitet (universitetsstatus ble oppnådd i 2011) med fortid som høgskole. Universitetet hadde i 2013 rundt 6000 studenter og 557 ansatte. Foreslått bevilgning for 2015 er på 583 millioner kroner.

Universitetet har fire fakulteter Fakultet for biovitenskap og akvakultur, Fakultet for samfunnsvitenskap, Handelshøgskolen i Bodø og Profesjonshøgskolen. Høgskolen i Harstad har her erfaringer fra samarbeid med de tre sistnevnte fakultetene. Handelshøgskolen i Bodø er landsdelens eldste handelshøgskole og har fra 1985 utdannet siviløkonomer. Universitetet i Nordland opererer i dag ut ifra tre campuser; Campus Bodø (hovedcampus), Campus Helgeland (Mo i Rana) og Campus Vesterålen på Stokmarknes.

Universitetet i Nordland har under overbygningen bærekraftig verdiskapning, definert tre satsningsområder; innovasjon og entreprenørskap, velferd og blå vekst. Disse satsningene (med unntak av blå vekst) sammenfaller godt med HiHs satsninger.

Ledelsen for Universitetet i Nordland skisserte i møte med en delegasjon fra HiH (7. 10. 2014) en mulig struktur hvor Campus Harstad ledes av en prorektor med delegert rektors myndighet og hvor ledelsen ved campus Harstad inngår som en del av rektoratet. Delegert ansvar og myndighet sees her som en forutsetning for å utvikle et aktivt fagmiljø. Som UiT ser også Universitetet i Nordland spennende muligheter innenfor (i) helse og sosialfag, (ii) økonomifag og (iii) beredskap eller samfunnssikkerhet.

Høgskolestyret har vurdert de ulike alternativene opp mot hverandre og ser at flere forhold taler i retning av UiT-Norges arktiske universitet.

- UiT er et breddeuniversitet med et stort innslag av profesjonsfag og kan tilby som eneste norske universitet tilby samtlige helse- og sosialfag med unntak av vernepleie (hvor HiH har et landsdelsansvar).
- Flere av satsningene ved UiT samsvarer også godt med høgskolens satsninger.

- UiT-Norges arktiske universitet har som det yngste av de klassiske breddeuniversitetene en betydelig bedre finansiering enn Universitetet i Nordland. UiT har også en større bredde i så vel undervisningstilbud som forskning, noe Høgskolen i Harstad og våre studenter vil kunne nyte godt av.
- UiT-Norges arktiske universitet har over tid bygd opp betydelige administrative ressurser, spesielt innenfor forskningsadministrasjon og søke-kompetanse som fagmiljø i Harstad vil kunne nyttiggjøre seg av.
- UiT har over tid utviklet et tett og godt samarbeidsforhold til UNN. UNN har samtidig uttrykt et ønske om å kunne forholde seg til en forsknings- og undervisningsinstitusjon, i dette tilfelle UiT. Høgskolen vil som del av et fusjonert UiT kunne nyttiggjøre seg av denne relasjonen.
- UiT har allerede vært igjennom to fusjoner og har slik omfattende erfaringer med fusjoner – erfaringer som vil kunne overføres til en framtidig sammenslåing mellom Høgskolen og UiT.
- Høgskolen har over lengre tid hatt et godt samarbeid med Handelshøyskolen i Tromsø, et samarbeid som vil kunne utdypes igjennom en framtidig integrasjon.
- En samling av teknologi- og økonomi-miljøet i Tromsø, Narvik og Harstad vil også åpne muligheter for å utvikle økonomi- og ledelsesutdanninger i skjæringspunktet mellom teknologi, industri, ledelse og økonomi og vil kunne styrke nye studier som studiet i industriell økonomi og forsyningsledelse.

Etter en samlet vurdering vurderer Høgskolestyret ved Høgskolen i Harstad at det største potensialet for å kunne realisere oppdraget fra Kunnskapsdepartementet er gjennom et tettere og mer formalisert samarbeid og på sikt, en fusjon med UiT-Norges arktiske universitet.

SAK HS 44/14 Oppdrag fra Kunnskapsdepartementet – Stortingsmelding om struktur i universitets- og høgskolesektoren

Innstilling til vedtak:

Høgskolestyret ved Høgskolen i Harstad ber direktøren ferdigstille og oversende Kunnskapsdepartementet HiHs svar på oppdragsbrevet om framtidig struktur i universitets- og høgskolesektoren, med de justeringer av teksten som måtte følge av diskusjonen i møtet.

Vedtak:

Innstillingen til vedtak ble enstemmig vedtatt.

SAK HS 39/14 Innspill til arbeidet med framtidig struktur i universitets- og høgskolesektoren

Innstilling til vedtak:

Høgskolestyret ved Høgskolen i Harstad ser det største potensialet for å kunne møte oppdraget fra kunnskapsministeren, gjennom et tettere og mer formalisert samarbeid, og på sikt, en fusjon med Universitetet i Nordland.

Behandling i møtet:

Anne Britt Bekken fremmet forslag til nytt vedtak:

Høgskolestyret ved Høgskolen i Harstad ser det største potensialet for å kunne møte oppdraget fra kunnskapsministeren, gjennom et tettere og mer formalisert samarbeid, og på sikt, en fusjon med Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet.

Vedtak:

Nytt forslag til vedtak ble vedtatt med 6 mot 5 stemmer.

SAK HS 35/14 Innspill til arbeidet med framtidig struktur i universitets- og høgskolesektoren

Innstilling til vedtak:

Høgskolestyret ønsker å avklare nærmere med UiT Norges Arktiske Universitet og Universitetet i Nordland om hvordan universitetene vurderer et eventuelt tettere samarbeid med HiH i en framtidig struktur innen UH-sektoren i nord, før styret endelig konkluderer.

- Administrasjonen avtaler tidspunkt for formelle avklaringsmøter med UiT Norges Arktiske Universitet og med Universitetet i Nordland.
 - Agenda: Diskutere kriterier ved en eventuell fusjon
 - Delegasjon fra HiH: rektor, prorektor, eksternt styremedlem; Borgunn Ytterhus (vara: Helge Aune), studentrepresentant Kurt N. Klaussen, ansattrepresentant Heidi Angell Strøm (vara: Tor Schjelde) og direktør
 - Administrasjonen utarbeider et arbeidsnotat som skal være et utgangspunkt for avklaringsmøtene
- Ekstraordinært HS-styremøte - tirsdag 14. oktober 2014.

Vedtak:

Innstilling til vedtak ble enstemmig vedtatt.